

Hodnocení diplomové práce

zpracované Marií Siebrovou
na téma

Daňové aspekty přeměn obchodních společností

Diplomantka si jako téma své diplomové práce vybrala problematiku, která je společnou jak pro právo obchodní, tak pro právo finanční. Diplomantka se v diplomové práci zabývala přeměnami společností z daňového hlediska, neboť si za cíl vytkla nejen přiblížit platnou právní úpravu přeměn společností, ale především se zaměřit na její daňové aspekty. V současné době se jedná o téma velice živé, kdy se právní úprava neustále vyvíjí a přeměny společností jsou stále více uplatňované v podnikatelské praxi. Nutno též zdůraznit, že jde o problematiku velice obtížnou a ne vždy zcela jednoznačnou.

Diplomantka rozdělila svou diplomovou práci na úvod, šest kapitol a závěr. Diplomová práce rovněž obsahuje seznam použité literatury.

V úvodu diplomantka zdůvodňuje, proč si vybrala dané téma. Upozorňuje, že se lze v praxi velmi často setkat s tím, že podnikatelé za účelem organizační a daňové optimalizace přistupují k různým přeměnám společností včetně změn právních firem. Diplomantka si je vědoma, že zpracovaná problematika se týká i obchodního práva a z tohoto důvodu bylo v diplomové práci nezbytné vysvětlit některé pojmy a základní instituty v obecné rovině, které upravuje obchodní zákoník. Je zjevné, že má diplomantka s problematikou osobní pracovní zkušenosti, neboť velmi správně upozorňuje na propojenost nejen aspektů zakotvených v obchodním právu, ale i v účetnictví a daňové oblasti.

Ve druhé kapitole se diplomantka zabývá obecně procesem přeměn společností a charakterizuje jednotlivé formy přeměn. Druhá kapitola diplomové práce tvoří východisko pro další část práce, která je zaměřena na daňové dopady.

Třetí kapitola diplomové práce obsahuje nástin vývoje právní úpravy v České republice a vliv práva Evropské unie. Zařazení této kapitoly do diplomové práce je přínosné, neboť dokresluje zpracovanou problematiku a vysvětluje proces přeměn společností v České republice a změny v právní úpravě, které reagovaly na právní úpravu Evropské unie.

Čtvrtá kapitola diplomové práce představuje základ diplomové práce a je též nejobsáhlejší. V této kapitole se diplomantka věnuje jednotlivým daňovým aspektům přeměn společností. Ponejvíce se diplomantka zaměřila na daň z příjmů a následně v dalších podkapitolách na daňové souvislosti ve vztahu k jiným daním (DPH, dani darovací, dani z převodu nemovitostí, dani z nemovitostí a dani silniční). Diplomantka neopomněla upozornit i na procesní daňové aspekty spojené s přeměnami společností. Kladně hodnotím vlastní názory autorky, ze kterých je vidět, že se danou problematikou velmi precizně zabývala, rozumí jí a nepochybně s ní má vlastní zkušenosti. Text čtvrté kapitoly je doplněn výtahy názorů autorů, kteří se danou problematikou zabývají.

V páté kapitole se autorka věnuje změnám právní formy obchodních společností. Text je vhodně doplněn názornými příklady.

V šesté kapitole diplomantka upozornila na připravovaný zákon o přeměnách obchodních společností a družstev a jeho předpokládaný vliv v daňové oblasti.

Závěrem diplomantka shrnuje, že problematika přeměn společností je velmi komplikovaná a právní úprava není dostatečně provázána. Současně upozorňuje, že reflexe právní úpravy v daňové oblasti na právní úpravu v jiných právních odvětvích není vždy dostačující a že se v daňové oblasti vyskytuje řada nesystémových řešení. Podle diplomantky by při přípravě právních předpisů v daňové oblasti měl být kladen důraz na obecnost, srozumitelnost a jednoduchost. Nutné je též podle diplomantky sladit právní terminologii souvisejících právních odvětví, aby nevznikaly výkladové obtíže. Je třeba konstatovat, že se diplomantka vypořádala se zvoleným tématem velmi kvalifikovaně a na odborné úrovni. Diplomantka naplnila cíl, který si vytkla v úvodu diplomové práce.

Při ústní obhajobě by diplomantka mohla z daňového hlediska vyjádřit svůj názor na § 220zb odst. 2 písm. b) obchodního zákoníku, který stanoví, že od rozhodného dne se jednání rozdělované společnosti týkající se přecházející části jmění považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněná na účet nástupnické (odštěpené) společnosti. Pro lepší pochopení dotazu uvádím následující příklad:

Z rozdělované společnosti při rozdělení odštěpením se založením nové společnosti přechází jmění spočívající v odštěpení nemovitého majetku. Tyto nemovitosti, které se v důsledku odštěpení stávají vlastnictvím odštěpené společnosti, bude nadále užívat k podnikatelským účelům rozdělovaná společnost jako nájemce. Rozhodným dnem pro účely rozdělení odštěpením se založením nové společnosti je den 01.11.2007, ale odštěpená společnost je registrována v obchodním rejstříku dne 21.12.2007 a k témuž dni zapsána v katastru nemovitostí jako vlastníka nemovitostí, které na ni odštěpením přešly. Nájemní smlouva mezi rozdělovanou a nově vzniklou společností byla uzavřena ke dni 21.12.2007. Je podle názoru autorky správné, aby rozdělovaná společnost účtovala od rozhodného dne do 21.12.2007 o nájemném za užívání odštěpeného majetku? Bylo by v takovém případě možné posoudit nájemné zaplacené rozdělovanou společností na účet nově vzniklé společnosti jako daňově uznatelný výdaj?

Diplomová práce splňuje veškeré věcné i formální předpoklady kladené na daný typ prací. Diplomovou práci hodnotím velmi kladně a doporučuji ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 21.03.2008

JUDr. Pavlína Vondráčková
konzultant diplomové práce